

ΕΝΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
ΤΡΑΠΕΖΑΣ Ε.Φ.Γ. EUROBANK - ERGASIAS

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΙΚΑ ΤΑΠΙΛΤ-ΑΤ

Οι αλλαγές στα συνταξιοδοτικά δικαιώματα

2016

Οι αλλαγές στα συνταξιοδοτικά δικαιώματα

μετά την ψήφιση του ν. 4336/2015 και του ν. 4387/2016

Με την ψήφιση του ν. 4336/2015 επήλθε πλήρης αλλαγή στο πλαίσιο συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων του ΙΚΑ για όσους δεν είχαν συμπληρώσει μέχρι και την 18^η Αυγούστου 2015 τόσο τον χρόνο ασφάλισης για συνταξιοδότηση όσο και τα απαραίτητα όρια ηλικίας. Από την εν λόγω αλλαγή εξαιρέθηκαν μόνο εκείνες οι περιπτώσεις που είχαν **«Θεμελιωμένο»** συνταξιοδοτικό δικαίωμα, δηλαδή είχαν συμπληρώσει και τις δύο αθροιστικά προϋποθέσεις του χρόνου ασφάλισης και του ορίου ηλικίας. Αντίθετα οι ασφαλισμένοι στο ΙΚΑ που είχαν «κατοχυρωμένο» συνταξιοδοτικό δικαίωμα, δηλαδή είχαν συμπληρώσει μόνο το χρόνο ασφάλισης που προβλέπουν οι οικείες κάθε φορά διατάξεις του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, είδαν τα όρια ηλικίας τους να αυξάνονται. Αναλυτικά:

Θεμελιωμένα δικαιώματα

Πρόκειται για τις περιπτώσεις ασφαλισμένων του ΙΚΑ που είχαν συμπληρώσει έως την 18^η Αυγούστου 2015 τόσο το όριο ηλικίας αλλά **ΚΑΙ** το χρόνο ασφάλισης και μπορούσαν ήδη να συνταξιοδοτηθούν υποβάλλοντας σχετικό αίτημα συνταξιοδότησης. Οι εν λόγω ασφαλισμένοι **ΔΕΝ** χάνουν το δικαίωμά τους και μπορούν να το ασκήσουν οποτεδήποτε.

Κατοχυρωμένα δικαιώματα

Πρόκειται για τις περιπτώσεις των ασφαλισμένων που είχαν συμπληρώσει **μόνο τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης** από τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για συνταξιοδότηση και είχαν **κατοχυρώσει** συνταξιοδοτικό δικαίωμα με βάση διατάξεις που ίσχυαν μέχρι την 31-12-2012. Για όλες αυτές τις περιπτώσεις ασφαλισμένων τα όρια ηλικίας αλλάζουν και αυξάνονται με βάση το πότε συμπληρώνουν οι ασφαλισμένοι το παλιό **«κατοχυρωμένο όριο»**. Στην εν λόγω κατηγορία ανήκουν όλοι όσοι είχαν «κλειδώσει» συνταξιοδοτικό δικαίωμα και

περίμεναν να συμπληρώσουν την ηλικία ώστε να υποβάλουν αίτημα συνταξιοδότησης. Η αλλαγή γίνεται με την ένταξη στους σχετικούς πίνακες του ν. 4336/2015 με την αύξηση του ορίου να είναι πιο ομαλή για τις περιπτώσεις της συνταξιοδότησης με 10.500 ημέρες ασφάλισης και πιο απότομη για όλες τις υπόλοιπες.

Αύξηση ορίων ηλικίας

Ας δούμε αναλυτικά ανά κατηγορία πώς αυξάνονται τα όρια ηλικίας:

- Συνταξιοδότηση με 35ετία (10.500 ημέρες ασφάλισης)

Όσοι επρόκειτο να συνταξιοδοτηθούν με τις διατάξεις που προβλέπουν συνταξιοδότηση με 10.500 ημέρες ασφάλισης στα 58 ή τα 59 (με συμπλήρωσή των εν λόγω ημερών μέχρι την 31-12-2012) θα έπρεπε μέχρι την 18^η Αυγούστου του 2015 να έχουν συμπληρώσει τόσο τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης όσο και το σχετικό όριο ηλικίας (58^ο ή 59^ο). Σε περίπτωση που ο εν λόγω χρόνος δεν έχει συμπληρωθεί τότε η αύξηση του ορίου ηλικίας γίνεται με βάση το πότε συμπληρώνει ο ασφαλισμένος τα 58 ή τα 59. Υπενθυμίζουμε οι 10.500 ημέρες ασφάλισης μπορούν να συμπληρωθούν με πραγματικό χρόνο ασφάλισης αλλά και εξαγορά πλασματικών ετών του ν. 3996/2011 (τέκνα, σπουδές, στρατός, κενά ασφάλισης, επιδοτούμενη ανεργία κλπ) Αναλυτικά:

Παράδειγμα: Άνδρας ασφαλισμένος στο ΙΚΑ είχε την 31-12-2011 συμπληρώσει 31 έτη ασφάλισης ενώ είναι 56 ετών. Μπορούσε να συνταξιοδοτηθεί εξαγοράζοντας 4 πλασματικά έτη με πλήρη σύνταξη στην ηλικία των 58 ετών με συνολικά 10.800 ημέρες ασφάλισης. Πλέον και καθώς συμπληρώνει τα 58 το 2018 θα μπορεί να συνταξιοδοτηθεί με τη συμπλήρωση του 60ου έτους της ηλικίας του.

- Συνταξιοδότηση γυναικών ασφαλισμένων με 10.000 ημέρες ασφάλισης

Όσες γυναίκες ασφαλισμένες επρόκειτο να συνταξιοδοτηθούν με τις διατάξεις που προβλέπουν συνταξιοδότηση με 10.000 ημέρες ασφάλισης από τα 55 έως τα 58 και 6 μήνες (με συμπλήρωση των εν λόγω 10.000 ημερών μέχρι την 31-12-2012) θα έπρεπε μέχρι την 18^η Αυγούστου του 2015 να έχουν συμπληρώσει τόσο τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης όσο και το σχετικό όριο ηλικίας. Σε περίπτωση που το ηλικιακό όριο συμπληρώνεται μετά την 19^η Αυγούστου 2015 τότε η αύξηση του ορίου ηλικίας γίνεται με βάση το πότε συμπληρώνει ο/η ασφαλισμένος/η το «παλιό» κατοχυρωμένο όριο ηλικίας. Υπενθυμίζουμε οι 10.000 ημέρες ασφάλισης μπορούν να συμπληρωθούν με πραγματικό χρόνο ασφάλισης αλλά και εξαγορά πλασματικών ετών του ν. 3996/2011 (τέκνα, σπουδές, κενά ασφάλισης, επιδοτούμενη ανεργία κλπ).

Παράδειγμα: Γυναίκα ασφαλισμένη στο ΙΚΑ είχε την 31-12-2012 συμπληρώσει 10.000 ημέρες ασφάλισης ενώ σήμερα είναι 56 ετών. Μπορούσε να συνταξιοδοτηθεί με πλήρη σύνταξη στην ηλικία των 58 ετών και 6 μηνών με συνολικά 10.800 ημέρες ασφάλισης. Πλέον και καθώς συμπληρώνει τα 58 και 6 μήνες το 2018 θα μπορεί να συνταξιοδοτηθεί με τη συμπλήρωση του 62ου και 9 μηνών έτους της ηλικίας της.

- **Συνταξιοδότηση με 12.000 ημέρες ασφάλισης**

Όσοι ασφαλισμένοι και ασφαλισμένες δεν πρόλαβαν να συμπληρώσουν τον απαραίτητο χρόνο ασφάλισης για να «κατοχυρώσουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι την 31-12-2012 μπορούν να συνταξιοδοτηθούν με τη γενική διάταξη που προβλέπει χορήγηση πλήρους σύνταξης στην ηλικία των 62 ετών με συνολικά 12.000 ημέρες ασφάλισης. Οι εν λόγω 12.000 ημέρες μπορούν να συμπληρωθούν με πραγματικό χρόνο ασφάλισης αλλά και εξαγορά πλασματικών ετών (μέχρι 7) του ν. 3996/2011 (τέκνα, σπουδές, στρατός, κενά ασφάλισης, επιδοτούμενη ανεργία κλπ) Αναλυτικά:

Παράδειγμα: Άνδρας ασφαλισμένος στο ΙΚΑ έχει σήμερα συμπληρώσει 33 έτη ασφάλισης ενώ είναι 59 ετών. Είναι πατέρας 2 παιδιών ενώ έχει και 4 έτη

σπουδών. Εφόσον συνεχίσει την ασφάλισή του μέχρι τα 62 θα έχει συμπληρώσει 36 έτη ασφάλισης και θα μπορεί να συνταξιοδοτηθεί εξαγοράζοντας 4 πλασματικά έτη με συνολικά 12.000 ημέρες ασφάλισης. Η σύνταξή του θα είναι πλήρης.

- **Μητέρες ανηλίκων**

Οι γυναίκες - μητέρες ανηλίκων ασφαλισμένες στο ΙΚΑ που επρόκειτο να συνταξιοδοτηθούν με πλήρη ή μειωμένη σύνταξη ανάλογα με το έτος κατοχύρωσης θα έπρεπε μέχρι την 18^η Αυγούστου του 2015 να έχουν συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης (5.500 ημέρες ασφάλισης μέχρι την 31-12-2012) αλλά και το σχετικό όριο ηλικίας από το 50^ο έως το 60^ο ανάλογα με την περίπτωση. Η κατοχύρωση του σχετικού δικαιώματος γινόταν με βάση την αθροιστική σύμπτωση του χρόνου ασφάλισης των 5.500 ημερών ασφάλισης και της ανηλικότητας τέκνου. Οι περιπτώσεις που είχαν κατοχυρωθεί σχετικά συνταξιοδοτικά δικαιώματα ήταν οι ακόλουθες:

- Με 18,5 έτη (5.500 ημέρες ασφάλισης) και ανηλικότητα συμπληρωμένη το 2010 με όριο ηλικίας το 50^ο για μειωμένη σύνταξη και το 55^ο για πλήρη.

- Με 18,5 έτη (5.500 ημέρες ασφάλισης) και ανηλικότητα συμπληρωμένη το 2011 με όριο ηλικίας το 52^ο για μειωμένη σύνταξη και το 57^ο για πλήρη.

- Με 18,5 έτη (5.500 ημέρες ασφάλισης) και ανηλικότητα συμπληρωμένη το 2012 με όριο ηλικίας το 55^ο για μειωμένη σύνταξη και το 60^ο για πλήρη.

Στην περίπτωση που ανάλογα με την κατηγορία θεμελίωσης δεν έχει συμπληρωθεί μέχρι την 18^η Αυγούστου 2016 το αντίστοιχο όριο ηλικίας ώστε να θεωρείται θεμελιωμένο το σχετικό δικαίωμα τότε η αύξηση γίνεται με βάση το πότε συμπληρώνεται το "κατοχυρωμένο" όριο. Στις περιπτώσεις όπου είχε συμπληρωθεί το όριο χορήγησης μειωμένης σύνταξης αλλά όχι εκείνο της πλήρους τότε η αύξηση αφορά μόνο στο όριο της πλήρους σύνταξης και η ασφαλισμένη μπορεί να λάβει άμεσα μειωμένη. Στην περίπτωση αυτή ο υπολογισμός της ποινής - μείωσης γίνεται

από το νέο όριο ηλικίας χορήγησης πλήρους σύνταξης (ανώτατο όριο μείωσης το 30%)

Παράδειγμα: Ασφαλισμένη στο ΙΚΑ μητέρα ανηλίκου είχε συμπληρώσει μέχρι το 2010 τα απαιτούμενα 5.500 έτη να αποχωρήσει με μειωμένη σύνταξη στα 50 (έχει ήδη συμπληρώσει) και με πλήρη σύνταξη στα 55, πλην όμως γίνεται 55 ετών τον 12/2016. Η συγκεκριμένη υπάλληλος θα μπορεί να αποχωρήσει με μειωμένη σύνταξη άμεσα ενώ με πλήρη σύνταξη θα μπορεί να αποχωρήσει πλέον στα 58 της επιβαρυνόμενη με 3 επιπλέον έτη.

Παράδειγμα: Ασφαλισμένη μητέρα ανηλίκου στο ΙΚΑ είχε συμπληρώσει μέχρι την 31/12/2011 τις απαιτούμενες 5.500 ημέρες ασφάλισης για να αποχωρήσει με μειωμένη σύνταξη στα 52 και με πλήρη σύνταξη στα 57. Πλην όμως σήμερα είναι 49 ετών και γίνεται 52 το 2019. Η συγκεκριμένη ασφαλισμένη θα μπορεί να συνταξιοδοτηθεί πλέον με μειωμένη σύνταξη στα 61 και 10 μήνες και με πλήρη στα 67.

Μέχρι πόσα έτη μπορεί ο ασφαλισμένος να αναγνωρίσει για κατοχύρωση – θεμελίωση;

Με βάση το έτος θεμελίωσης κρίνεται ο αριθμός των πλασματικών ετών που μπορούν να εξαγοράσουν οι ασφαλισμένοι. Ειδικότερα εκείνοι που έχουν τη δυνατότητα να θεμελιώσουν δικαίωμα το 2011 ο ανώτατος αριθμός ετών προς αναγνώριση είναι 4, για όσους θεμελιώσουν με τα ισχύοντα το 2012 ο ανώτατος αριθμός είναι 5 ενώ για κάποιον που επιθυμεί να θεμελιώσει δικαίωμα μετά την 1-1-2013 μπορεί να χρησιμοποιήσει ως 7 έτη για θεμελίωση και προσαύξηση. Οι κατηγορίες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν είναι ο στρατός, τα παιδιά, οι σπουδές, τα κενά ασφάλισης (με εξαγορά). Η επιδοτούμενη ανεργία και ασθένεια χρησιμοποιούνται δωρεάν και μόνο για θεμελίωση.

Ποιο είναι το κόστος εξαγοράς των πλασματικών ετών;

Οι πλασματικοί χρόνοι που αναφέρονται μπορούν να χρησιμοποιηθούν με εξαγορά κατόπιν σχετικής αίτησης στο ΙΚΑ. Η αναγνώριση του πλασματικού χρόνου απαιτεί την καταβολή εκ μέρους του ασφαλισμένου εισφοράς εξαγοράς το κόστος της οποίας ανέρχεται στο σύνολο εισφοράς εργαζομένου και εργοδότη, ήτοι 20% επί των συντάξιμων αποδοχών ως αυτές διαμορφώνονται το μήνα υποβολής της αίτησης. Ως συντάξιμες αποδοχές θα λαμβάνονται υπόψη εκείνες επί των οποίων διενεργούνται κρατήσεις για κύρια σύνταξη. Η εξόφληση της εξαγοράς γίνεται με την έκδοση της πράξης αναγνώρισης παράλληλα με την πράξη συνταξιοδότησης, δηλαδή όταν πλέον ο ασφαλισμένος έχει υποβάλει την αίτηση συνταξιοδότησης. Το συνολικό ποσό της εξαγοράς καταβάλλεται σε τόσες μηνιαίες δόσεις όσοι είναι οι μήνες που αναγνωρίζονται. Εναλλακτικά η εξόφληση μπορεί να γίνει με εφάπαξ καταβολή και έκπτωση 15%.

Νέος τρόπος υπολογισμού σύνταξης

Πώς δομείται πλέον η σύνταξη μετά το ν. 4387/2016;

Η σύνταξη πλέον αποτελείται από 2 τμήματα όπως προβλέπει ο ν. 4336/2015, την Εθνική σύνταξη και την Ανταποδοτική σύνταξη.

Τι είναι η Εθνική Σύνταξη

Η Εθνική Σύνταξη είναι ο πρώτος από τους δύο «πυλώνες» από τους οποίους θα αποτελείται το συνολικό ποσό της σύνταξης με βάση τη νέα δομή που έχει η συνταξιοδοτική παροχή όπως προβλέπεται στο νόμο 4387/2016. Η Εθνική Σύνταξη χορηγείται από τον ΕΦΚΑ, δεν αντιστοιχεί σε ασφαλιστικές εισφορές και δεν είναι ανταποδοτική. Για την πρώτη εφαρμογή του νόμου το ποσό αυτής ορίστηκε σε 384 ευρώ, το οποίο θα λαμβάνουν όσοι συνταξιοδοτούνται με πλήρη σύνταξη και τουλάχιστον 20 έτη ασφάλισης. Όσοι συνταξιοδοτούνται με λιγότερα από 20 έτη ασφάλισης, θα λαμβάνουν την Εθνική Σύνταξη μειωμένη κατά 2% για κάθε έτος και μέχρι τα 15 έτη.

Τι είναι η ανταποδοτική σύνταξη;

Ο δεύτερος πυλώνας της νέας δομής των συνταξιοδοτικών παροχών είναι η Ανταποδοτική Σύνταξη. Πρόκειται για το ποσό που αντιστοιχεί αναλογικά στις ασφαλιστικές εισφορές που έχει καταβάλλει ο ασφαλισμένος. Είναι δηλαδή το κομμάτι της σύνταξης που λειτουργεί ανταποδοτικά. Δικαιούχοι του ποσού της αναλογικής σύνταξης και της νέας δομής παροχών είναι οι ασφαλισμένοι σε όλους τους φορείς που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα είτε εξ ιδίου δικαιώματος, είτε λόγω ανικανότητας ή κατά μεταβίβαση. Για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους της συντάξεως λαμβάνονται υπόψη οι συντάξιμες αποδοχές από το 2002 και εντεύθεν εφαρμοζομένων των συντελεστών αναπλήρωσης που αντιστοιχούν στα έτη ασφάλισης.

Η κύρια σύνταξη αποτελείται από το άθροισμα της Εθνικής και της Ανταποδοτικής σύνταξης.

Πώς χορηγείται η Επικουρική Σύνταξη

Επικουρική σύνταξη χορηγείται από το ΤΑΠΠΛΤ-ΑΤ ή το ΕΤΕΑΕΠ (τ. ΕΤΕΑ). Συντάξιμος χρόνος ασφάλισης θεωρείται ο χρόνος με βάση τον οποίο θεμελιώνεται το συνταξιοδοτικό δικαίωμα και υπολογίζεται το ποσό της επικουρικής σύνταξης. Συντάξιμος χρόνος είναι ο πραγματικός χρόνος ασφάλισης στο ΤΑΠΠΛΤ-ΑΤ αλλά και σε οποιοδήποτε φορέα επικουρικής ασφάλισης, ο χρόνος εξαγοράς και ο χρόνος αυτασφάλισης. Την επικουρική σύνταξη δικαιούνται οι ασφαλισμένοι, άνδρες και γυναίκες, που αποχωρούν από τον εργοδότη και θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα λόγω γήρατος και μάλιστα από την ίδια ημερομηνία που καθίστανται συνταξιούχοι κύριας σύνταξης. Η σύνταξη στις περιπτώσεις συμπλήρωσης του συνόλου των προϋποθέσεων είναι πλήρους αναλογική των ετών ασφάλισης τη στιγμή της αίτησης. Το ταμείο χορηγεί και μειωμένες συντάξεις στους ασφαλισμένους που έχουν συμπληρωμένο συντάξιμο χρόνο ασφάλισης τουλάχιστο 9.000 Η.Ε. στο ταμείο και το 55ο έτος της ηλικίας τους και απέχουν το

πολύ επτά (7) έτη από τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας για λήψη πλήρους σύνταξης γήρατος. Στην περίπτωση αυτή η μείωση ανέρχεται σε 1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται μέχρι τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας για λήψη πλήρους σύνταξης.

**ΕΝΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
ΤΡΑΠΕΖΑΣ Ε.Φ.Γ. EUROBANK - ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

ΘΕΜΕΛΙΩΜΕΝΟ ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ								
	2015 (έως 18/8)	2015 (από 19/8)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ΝΕΟ ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ									
50	50	55	56 & 9	58 & 5	60 & 2	61 & 10	63 & 7	65 & 3	67
52	52	55	56 & 9	58 & 5	60 & 2	61 & 10	63 & 7	65 & 3	67
55	55	56 & 6	58	59 & 6	61	62 & 6	64	65 & 6	67
57	57	58 & 3	59 & 6	60 & 9	62	63 & 3	64 & 6	65 & 9	67
58 πλήρης	58	58 & 6	59	59 & 6	60	60 & 6	61	61 & 6	62
59 πλήρης	59	59 & 5	59 & 9	60 & 2	60 & 6	60 & 11	61 & 3	61 & 8	62
60 πλήρης	60	60 & 11	61 & 9	62 & 8	63 & 6	64 & 5	65 & 3	66 & 2	67

ΣΥΝΤΑΞΗ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Διονύσιος Βασ. Ρίζος

Δικηγόρος Αθηνών

Ασκληπιού 6-8, 3^{ος} ορ.

Τηλ.: 213.0099565

e-mail: rizoslaw@gmail.com